

گاستروآنتریت کودکان

عبارت است از التهاب و عفونت لوله گوارش که غالباً می‌تواند باعث به هم خوردن ناگهانی و گاهی شدید وضعیت گوارشی شود. گاستروآنتریت (اسهال و استفراغ) در تمام سنین روی می‌دهد اما در کودکان کم سن و سال (۵-۱ سال) و افراد بالای ۶۰ سال شدیدتر است.

علائم

- ✓ تهوع و گاهی استفراغ
- ✓ بی‌اشتهایی
- ✓ تب
- ✓ ضعف
- ✓ دل‌پیچه، درد
- ✓ اسهال که می‌تواند از روزانه ۲-۳ بار اجابت مزاج شل تا تعداد زیادی اجابت مزاج آبکی متغیر باشد.

علل شایع

- از علل ایجاد این عارضه به موارد زیر می‌توان اشاره نمود:
- ✓ انواع مختلفی از ویروس‌ها، باکتری‌ها، یا انگل‌ها که غذا یا آب را آلوده می‌کنند.
 - ✓ مصرف داروهای مسهل قوی
 - ✓ تغییر در باکتری‌هایی که معمولاً در روده‌ها وجود دارند
 - ✓ وجود سموم شیمیایی در بعضی گیاهان، غذاهای آلوده

عوامل خطر

- ✓ نوزادان یا شیرخواران
- ✓ رژیم غذایی نامناسب
- ✓ مسافرت به مناطق نامناسب از نظر بهداشتی
- ✓ مصرف بعضی داروها

عواقب مورد انتظار

- ✓ استفراغ و اسهال معمولاً در عرض ۲-۵ روز برطرف می‌شود، اما کودک ممکن است تا یک هفته دچار ضعف و خستگی باشند.

عوارض احتمالی

کم‌آبی شدید که نیازمند مایع درمانی است

تشخیص و درمان

پس از شرح حال و معاینه اقدامات تشخیصی ممکن است شامل آزمایش خون و مدفوع باشد. درمان معمولاً حمایتی است (استراحت، مایعات). به هیچ عنوان جلوی اسهال گرفته نمی‌شود. معمولاً لزومی ندارد افرادی که گاستروآنتریت (اسهال و استفراغ) غیر عفونی دارند از بقیه جدا شوند.

فعالیت

- ✓ تا زمانی که تهوع، استفراغ، اسهال و تب برطرف نشده باشند در رختخواب استراحت کنید.

رژیم غذایی و تغذیه

- به دنبال اسهال و استفراغ رژیم غذایی خود را به صورت زیر تنظیم نمایید:
- ✓ مایعات رقیق بنوشید. از نوشیدن مایعات شیرین جدا خودداری شود.
 - ✓ پس از متوقف شدن اسهال و استفراغ، مقادیر کمی از مایعات رقیق مانند چای و سوپ رقیق بنوشید.
 - ✓ اگر تا ۱۲ ساعت بعد از مصرف مایعات مشکلی پیش نیامد، مقادیر کمی از غذاهای نرم مانند

آموزش سلامت

HE.41. 02

تاریخ آخرین بازبینی:

1401/02/10

بیمارستان امام سجاده (ع) رامسر

گاستروآنتریت کودکان

در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ تورم شکم
- ✓ وجود مخاط یا خون در اجابت مزاج
- ✓ تب
- ✓ استفراغ و اسهال مجدد پس از درمان
- ✓ در صورت بروز علائم کم آبی مانند خشکی دهان، پوست چروکیده، تشنگی زیاد، یا کاهش ادرار، چشمان گود افتاده
- ✓ درد شدید در شکم ، خصوصاً دردی که از وسط شکم شروع شود و تدریجاً به قسمت پایینی شکم در سمت راست تغییر مکان دهد.
- ✓ سن کمتر از ۶ ماه
- ✓ در صورت بروز عدم تحمل خوراکی (استفراغ‌های مکرر)

منابع: کتاب راهنمای بالینی پرستاری کودکان

* شماره تلفن بیمارستان و شماره داخلی بخش مربوطه جهت رفع ابهامات آموزشی در اختیار شما قرار می گیرد ،
شماره بیمارستان: ۵-۰۳۱۰۲۲۲۰۵۵-۰۱۱
شماره داخلی بخش: ()

- غلط، برنج، یا سیب‌زمینی و هویج پخته شده و گوشت یا مرغ کبابی یا آب پز ،
- ✓ ماست بخورید.
- ✓ اگر تا ۳-۲ روز با غذاهای نرم مشکلی پیش نیامد، تدریجاً رژیم عادی خود را از سر بگیرید.
- ✓ از خوردن یا آشامیدن موارد زیر تا چند روز بعد خودداری کنید:
- غذاهای پر ادویه (پیتزا، اسپاگتی، پیاز)، سس گوشت، سبزیجات و میوه‌های خام، سس سالاد، قهوه و شیر، آب-میوه‌های صنعتی و مایعات شیرین.
- ✓ به کودک غذاهای پتاسیم‌دار مانند: موز نارس و سیب زمینی بدهید.

- ✓ برای جبران آب از دست رفته کودک به وی مایعات مانند دوغ بدون گاز و ا.آ.اس (ORS) بدهید.

داروها

- ✓ معمولاً هیچ دارویی مورد نیاز نیست، اما اگر گاستروآنتریت (اسهال و استفراغ) شدید یا طولانی‌مدت باشد، امکان دارد داروی ضد تهوع و گاهی ضد اسهال تجویز شود. همچنین امکان دارد برای بعضی از باکتری‌ها و انگل‌ها درمان آنتی‌بیوتیکی اختصاصی مورد نیاز باشد.